

රහසා ලේඛනයකි.

ශී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2024

25A - ඉන්දීය ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උක්තරපතු පරීකෘකවරුන්ගේ පුයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි. පුධාන/ සහකාර පරීකෘක රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2024

25A - ඉන්දීය ඉතිතාසය

ලකුණු බෙදී යාමේ ආකාරය

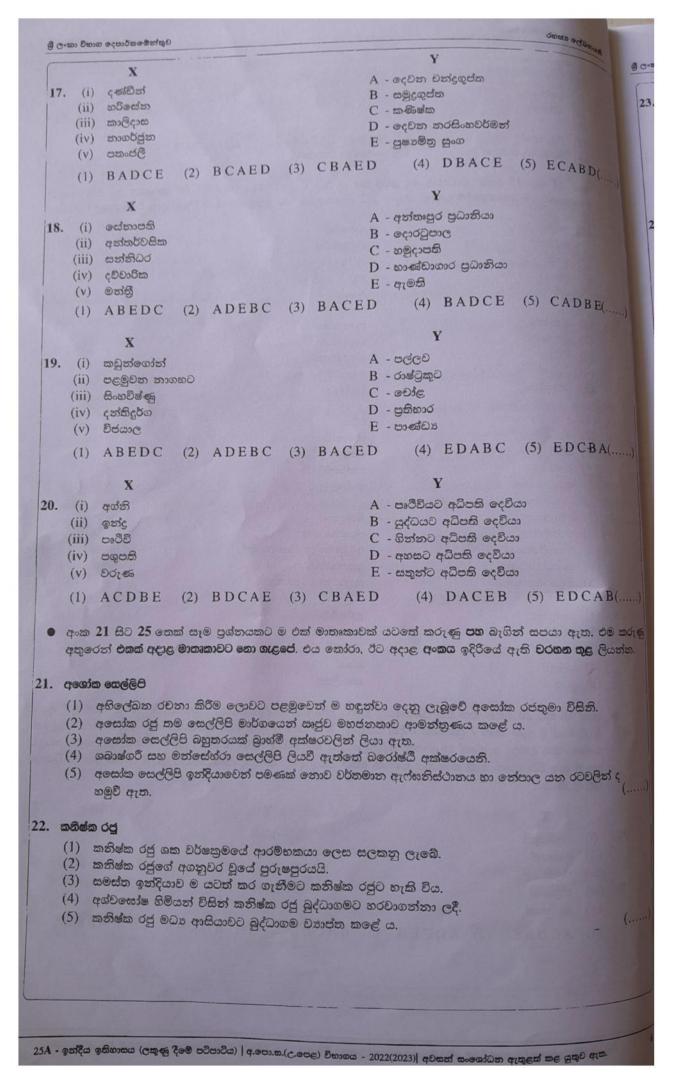
$$I = 01 \times 40 = 40$$

II පතුය

අනිවාර්ය පළමු පුශ්නයට ලකුණු = 12 සෙසු පුශ්න 03 කට 16 බැගින් = 48 II පතුය අවසාන ලකුණු = 60

අවසාන ලකුණු =
$$40 + 60 = 100$$

9.		වන්සරාජ		9,5	(3) නාගහට	
	(4)	ධර්මපාල	(5)	දන්තිදූර්ග		()
10.	(1)	විජයාලය	(2)	පළමුවන විකුමාදිකය	(3) පළමුවන පරන්තස	
	(4)	පළමුවන රාජරාජ		පළමුවන රාජේන්දු		()
	(tota)	11 සිට 15 තෙක්	පුශ්තවල පද ශු	ගල පහ බැගින් දී ඇත.	ඒවා අතුරෙන් එක යුගලයක	පද එකිනෙකට
	නොග	ැළපේ. එම නොගැළ	පෙන සුගලය කුමස	ත් දැ'යි හඳුනාගෙන, ඊට (	අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති වර	ගන තුළ ලියන්න.
11.	(1)	തംതാ		- කතෞජ්		10.00
		නර්මදා		- භාරුකච්ඡ		
	(3) 2			- සුප්පාරක		
		යමු නා		- මථුරා		( )
	(5)	රාව		- හරප්පා		()
12.	(1)	අයිහෝලේ		- පුලකේෂීන්		
		ජුනාගාර්ඩ්		- රුදුදාමන්		
	(3)			- ස්කන්ධගුප්ත		95 10 11
		නාසික්		- ගෞතම්පුතු සාතක	6.5 	
	(5)	හතිගුම්පා		- බාරවේල		()
3.	(1)	ర్గాంట		- චම්පා		
	(2)			- බාරානසී		
	(3)			- මෙවගාලි		SA STATE
	1000000	ගන්ධාර		- තක්ෂිලා		()
	(5)	කුරු		- පංචාල		()
14.	(1)	අම්තුඝාත		- බින්දුසාර		
		පරමේෂ්චර		- ස්කන්ධගුප්ත	aka I	SCHOOL OF
		වාතාපිකොණ්ඩ		- පළමුවන නරසිංහ	වර්මන්	
	100000000000000000000000000000000000000	මහාරාජාධිරාජ		- පුභාකරවර්ධන - පළමුවන පරන්තක		()
	(5)	මදුරෙයිකොණ්ඩ		00900		
15.	(1)	රාෂ්ටුකු ට		- උප්ජේනි		
		චෝළ		- තංජෝර්		
	(3)	පාණ්ඩාය		- මදුරෙයි		
		පල්ලව		- කාංචි		()
	(5)			- පාඨලිපුතු		
•	අංක	16 සිට 20 තෙක්	ී එක් එක් පුශ්ත	යහි නාම / පුකාශන / දි	දින වකවානු සමූහයක් X සහ	Y තීරවල දී ඇත.
				a plantings & promove of	775) 003 606 600 600	
	සක	ග් කළ විට පහත	ඇති සංයෝග ප	හන උකක නවැරද ය.	නිවැරදි සංයෝගයට අයත් අ	
	गृह (	ලියන්න.				
		X			Y	
16.	(i)	අල්බීරූනි		A - 6		
	(ii)	ෆෘහියන්		В - §		
	(iii)	ප්ලිති		C - 6		
	(iv)	ස්ටුාබෝ		D - 0		
	(v)	තාරතාක්			ට්බේට්	GARER/
	(1)	ACDBE	(2) ADCEB	(3) BACED	(4) BDCAE (5)	CABED(
	3.00					

(.....)

23. ශක පාලකයෝ

- (1) ආරම්භයේ දී ඉන්දු නිම්නයට පැමිණ පදිංචි වූ ශකවරු අනතුරුව වයඹදිග ඉන්දියාවේ තම බලය පිනිටුවා ගන්හ.
- (2) මාඩුස් පුරම ශක පාලකයා ලෙස සලකනු ලැබේ.
- (3) ශකවරුන්ගේ ආධිපතා යවතේ පැවති පුදේශ ක්ෂනුපවලට බෙදා තිබුණි.
- (4) සුපුකට ශක පාලකයන් දෙදෙනකු වූයේ මහාරාෂ්වුය පාලනය කළ නහපාන සහ උජ්ජේනි පාලනය කළ රුදුදාමන් ය.
- (5) ශකවරු පළවාහැර, ඔවුන් සතු පුදේශ කුෂාණ පාලකයන් විසින් තම රාජායට ඇදා ගන්නා ලදී. (.....)

24. දෙවන චන්දුගුප්ත

- (1) දෙවන චන්දුගුප්ත වනාහි සමුදුගුප්තගේ පුතුයා ය.
- (2) දෙවන චන්දුගුප්ත තම දියණිය වූ පුභාවති කුමරිය වාකාටක දෙවන රුදුසේනට සරණ පාවා දෙනු ලැබී ය.
- (3) දෙවන චන්දුගුප්ත පාලන සමයේ දී පාහියන් නමැති චීන භික්ෂූන් වහන්සේ පාටලීපුතු නගරයේ කලක් වාසය කළේ ය.
- (4) නාලන්දා බෞද්ධ අධාාපනික මධාස්ථානය පිහිටුවීමේ ගෞරවය දෙවන චන්දුගුප්තට හිමි වේ.
- (5) දෙවන චන්දුගුප්ත විසින් බටහිර ඉන්දියානු පුදේශ ඇදා ගැනීම නිසා ගුප්ත අධිරාජනයේ දේශසීමා අරාබි මුහුද දක්වා වසාප්ත විය.

25. පළමුවන රාජරාජ

- (1) පළමුවන රාජරාජ රජුගේ අවුරුදු තිහක පාලනය චෝළ අධීරාජායට පදනම දැමී ය.
- (2) පළමුවන රාජරාජ රජුගේ අධ්රාජනයට කුංගභදා දක්වා මුළු දකුණු ඉන්දියාව, මාලදිවයින් සහ ශී ලංකාවේ උතුරු කොටස අයත් විය.
- (3) දැඩි ශිව භක්තිකයකු වූ පළමුවන රාජරාජ සෙසු ආගම්වලට දැඩි සේ විරුද්ධ විය.
- (4) පළමුවන රාජරාජ පාලන සමයේ දී කංජෝරයේ බෘහදේශ්වර දේවාලය ඉදිකරන ලදී.
- (5) පළමුවන රාජරාජ රජු මුම්මුඩිචෝළදේව යන විරුදයෙන් ගෞරව කරනු ලැබී ය.
- අංක 26 සිට 30 තෙක් එක් එක් පුශ්නයට දක්වා ඇති (A), (B), (C) හා (D) යන පුතිචාර හතර අතුරෙන් එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි පුතිචාරය හෝ පුතිචාර හෝ තෝරා,
  - (A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි නම් ...... 1 ද
  - (A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් .... 2 ද
  - (B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් ...... 3 ද
  - (C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි නම් .... 4 ද
  - වෙනත් පුතිචාර සංඛාාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිචැරදි නම් .... 5 ද **වරගන තුළ** ලියන්න.

		උපදෙස් සම්වණ්ඩන	a	
1	2	3	4	5
(A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි ය.	(A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි ය.	වෙනත් පුතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි ය.

26. හගෝලිය සාධක

- (A) උතුරේ ඇති කඳු පන්තිය වැදගත් වන්නේ එය පුධාන ගංගා දෙකක පුභවයට මුල් වී ඇති බැවිනි.
- (B) ගංගා-යමුතා නිම්ත අධීරාජා කේන්දුස්ථානයක් විය.
- (C) වයඹ දිග ඉන්දියාවේ ඇති කපොලු අතුරෙන් ඉන්දියාවට ඇතුළුවීමට වඩාත් පහසු කපොල්ල වන්නේ මකුාන් කපොල්ලයි.
- (D) ආරචල්ලි කඳු උතුරු සහ දකුණු ඉන්දියානු දේශ සීමාව විය.

• අංක 36 සිට 40 තෙක් පුශ්නවලට අදාළව පුකාශ **දෙක** බැගින් දී ඇත. එක් එක් පුශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති පුකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1,2,3,4 සහ 5 යන කවර පුකාශ යුගලය දැ'යි තෝරා, ඊට අදාළ **අංකය වරහන තුළ** ලියන්න.

	පළමුවන පුකාශය	දෙවන පුකාශය		
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.		
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.		
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.		
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.		
5	නිවැරදි ය.	තිවැරදි වන අතර පළමුවැන්න මැනවින් පහදා දෙයි.		

	පළමුවන පුකාශය	දෙවන පුකාශය			
36.	සෘග් වෛදික ජනයා ශාක භක්ෂිකයෝ පමණක් වූහ.	සෘග් වෛදික යුගයේ දී කාන්තාවන්ට යජ්ඤයන්ට සහභාගිවීමට අවසර නොතිබිණි.	()		
37.	ගුප්ත අධිරාජායේ බවහිර පුදේශ ආකුමණය කළ නූතයන් ස්කන්ධගුප්ත රජු විසින් පළවා හරින ලදී.	දුර්වල පාලකයන් බිහිවීම නිසා මිහිරකුල හා තෝරාමාන යන නූන පාලකයන් දෙදෙනාට ගුප්ත අධිරාජනයේ විශාල පුදේශයක් අල්ලා ගැනීමට හැකි විය.	()		
38.	හර්ෂවර්ධන රජු මුළු උතුරු ඉන්දියාවේ ම අධිපති ලෙසට සලකනු ලැබී ය.	නර්මදා නදිය අසල දී කරන ලද සටනක දී චාලුකා වංශයේ I පුලකේෂීන් පරාජය කිරීමට හර්ෂවර්ධන සමත් විය.	()		
39.	පල්ලව, ගංග සහ චෝළ සන්ධානය පරාජය කොට ශීු මාර ශීු වල්ලහ දකුණු ඉන්දියාවේ පාණ්ඩා අාධිපතාය පිහිටුවීමට සමත් විය.	ශීු මාර ශීු වල්ලහ ලංකාව ආකුමණය කොට පළමුවන සේන රජු පළවා හැර ලංකාව අල්ලා ගත්තේ ය.	()		
40.	තම සතුරු නරසිංහවර්මන් යුද්ධයේ දී මරා දැමීමට චාලුකෘ වංශික දෙවන පුලකේෂීන් සමත් විය.	තම ජයගුහණය සැමරීමට දෙවන පුලකේෂීන් මදුරෙයිහි කෛලාශනාථ දේවාලය ඉදිකරන ලදී.	()		

ශී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව

இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/ க.பொ.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை - 2024

විෂය අංකය பாட இலக்கம்

25A

විෂයය பாடம் ඉන්දීය ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்] පතුය/பத்திரம் I

පුශ්න අංකය ඛානා இහ.	පිළිතුරු අංකය ඛාන ட இல.	පුශ්න අංකය ඛානා இல.	පිළිතුරු අංකය ඛානL இහ.	පුශ්න අංකය ඛා් னா இல.	පිළිතුරු අංකය ඛාන ட இல.	පුශ්න අංකය ඛിങ്ങா இல.	පිළිතුරු අංකය ඛානා இல.
01.	3	11.	3	21.	1	31.	2
02.	5	12.	44	22.	3	32.	4
03.	1	13.	5	23.	5	33.	1
04.	3	14.	2	24.	4	34.	5
05.	5	15.	11	25.	3	35.	1
06.	2	16.	1	26.	1	36.	3
07.	4	17.	4	27.	2	37.	2
08.	2	18.	5	28.	5	38.	3I
09.	5	19.	44	29.	1	39.	1
10.	2	20.	3	30.	3	40.	3

🔾 විශේෂ උපදෙස්/ விசேட அறிவுறுத்தல் :

චක් පිළිතුරකට/ ஒரு சரியான விடைக்கு 01 ලකුණු වැගින්/புள்ளி வீதம் මුළු ලකුණු/மொத்தப் புள்ளிகள் 1 × 40 = 40 (And & Band one Old (page ughing anonyon wan All Rights Reserved)

CONGRESSION CONGRESSION SECURITION OF CONGRESSION O

අධායන පොදු සහතික පනු (උසස් පෙළ) විභාගය, 2024 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2024 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ඉන්දීය ඉතිහාසය II (II කොටහ) இந்திய வரலாழு II (பகுதி II) History of India II (Part II)

25 A S II

ඉන්දීය ඉතිහාසය - ඇත අතිහයේ සිට කු.ව. 1206 දක්වා

උපදෙස්:

- # පිළිතුරු සැපයිය යුතු මුළු පුග්න සංඛනව හතරකි.
- 🔆 П කොටස А, В හා С ලෙස කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ.
- ※ A කොටසේ පුශ්නය අනිචාර්ය වේ.
- # B හා C කොටස්වලින් එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් එක පුශ්නයක්වන් තෝරා ගෙන තවත් පුශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.

(පළමුවන පුග්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ඉ**න්දියාවේ උළ ගිනියමක් I කොටස** සමඟ සපයා ඇත.)

A කොටස

- ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න.
  - (i) තක්ෂිලා

- (ii) රාවි
- (iii) වන්හුදාරෝ
- (iv) තානේෂ්වර්
- (v) බරණැස
- (vi) ගුප්රාට්

(vii) තප්ති

- (viii) අයිතෝලේ
- (ix) හිමාලය කඳුවැවිය
- (x) කොරමැන්ඩල් වේරළ

(xi) සාංචි

(xii) ගංගා

(නිවැරදිව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගිනි.)

B කොටස

2. (i) තරප්පා සහ මොහෙන්ජොදාරෝ නටබුන් සොයා ගත් ඉන්දියානු පුරාවිදහාඥයින් **දෙදෙනා** නම් කරන්න.

(ලකුණු 02යි.)

(ii) හරප්පා සහ මොහෙන්ජොදාරෝ නගරවල කැණීම් කළ මුතානය පුරාවිදයාඥයින් **දෙදෙනකු** නම් කරන්න.

(ලකුණු 02යි.)

(iii) (a) මහා ධානාභාගාරයේ නටබුන් හමුවු නගරය නම් කරන්න.

(ලකුණු 01යි.)

(b) ඉන්දු නිමන වැසියන්ගේ පුධාන වරාය නම කරන්න.

- (ලකුණු 01යි.)
- (iv) ඉන්දු නිමන ශිෂ්ටාචාරයේ නගර නිර්මාණය සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න.

(ලකුණු 10යි.)

3. සාග් වෛදික යුගයේ පැවති දේශපාලන, සමාජ සහ ආගමික තත්ත්වයන් පශ්චාත් වෛදික යුගයේ දී වෙනස් වී ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 16යි.)

4. "අසෝක රජු මෞර්ය අධිරාජායේ සිටි ශ්රේෂ්ඨතම පාලකයා විය." මෙම පුකාශයට ඔබ එකඟ වන්නේ ද? හේතු දක්වන්න.

(ලකුණු 16යි.)

- 5. පහත දැක්වෙන මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම **දෙකක** ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ කෙටී සටහන් ලියන්න,
  - (i) මෙගස්තීනිස්
  - (ii) කි.පූ. 6 වන සියවසේ උතුරු ඉන්දියාවේ දේශපාලන තත්ත්වය
  - (iii) තන්ද රාජවංශය
  - (iv) අර්ථග~~ාස්තු~~ය

(ලකුණු 08 × 2 = 16 යි)

C කොටස

අලහබාද් පුශස්තිය ඇසුරෙන් සමුදුගුප්ත රජුගේ කාර්ය සාඵලාය පරීක්ෂා කරන්න.

(CT 5 168)

7. (i) හර්ෂවර්ධන රජුගේ රාජධානියේ අගනුවර නම් කරන්න.

(පෙණු ගාය)

(ii) 'හර්ෂචරිත' නමැති කෘතියේ කතුවරයා නම් කරන්න.

(Cකුණු 018.)

(iii) නර්ෂවර්ධන රජු විසින් රචනා කරන ලද ගුන්ථ **දෙකක්** නම් කරන්න.

(四項質 028.)

- (iv) හර්ෂවර්ධන රජුගේ දේශපාලන, සංස්කෘතික හා ආගමික කාර්ය සංසිද්ධීන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 128.)
- 8. පහත දැක්වෙන ශීර්ෂ යටතේ චෝළ බලය වහාප්ත වූ ආකාරය පිළිබඳ විස්තර කරන්න.
  - (i) දකුණු ඉන්දියාවේ චෝළ බල වනප්තිය
  - (ii) ඉත්දියාවෙන් පිටක චෝළ බල වනාප්තිය

(Cap 49 168.)

- 9. පහත දැක්වෙන මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම **දෙකක** ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ කෙටී සටහන් ලියන්න.
  - (i) කුෂාණ රාජවංශය
  - (ii) ගෞතම්පුතු සාතකර්ණි
  - (iii) දෙවන චන්දුගුප්ත යටතේ ගුප්ත අධිරාජනයේ වනාප්තිය
  - (iv) පල්ලව කලා හා ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය

(ලකුණු 08 × 2 = 16ය.)

* * *

g ලංකා විභාග අදපාර්තමෙන්තුව රහසා ලේඛනයකි ் கலை அல்லன் முழும் பதிப்புநிணம்புடையது! All Rights Reserved] ල් ල්ල් දුරුව දුරුව වන්නේ දෙද්ට වන් මේන්තුව ද අධායන පොදු සහතික පතු (උසස් පෙළ) විභාගය, 2024 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2024 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024 ඉන්දීය ඉතිහාසය II இந்திய வரலாறு II History of India II 25 A S පුශ්ත අංකය විභාග අංකය வினா இல. சுட்டெண் Question No. Index No. 00000

අධාායන පොදු සහතික පතු (උසස් පෙළ) විභාගය - 2025

ඉතිහාසය II (II කොටස)

ඉන්දීය ඉතිහාසය - ඈත අකීතයේ සිට කිු.ව. 1206 දක්වා

උපදෙස්:

- පිළිතුරු සැපයිය යුතු මුළු පුශ්න සංඛනාව හතරකි.
- II කොටස A, B හා C ලෙස කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ.
- A කොටසේ පුශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- B හා C කොටස්වලින් එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් එක පුශ්නයක්වත් තෝරා ගෙන තවත් පුශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.

(පළමුවන පුශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ඉන්දියාවේ දළ සිතියමක් I කොටස සමග සපයා ඇත.)

A කොටස

- 1, ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න.
  - (i) තක්ෂිලා
- (ii) රාවි
- (iii) චන්හුදාරෝ
- (iv) තාතේෂ්වර්
- (v) බරණැස
- (vi) ගුජරාට්
- (vii) තප්ති
- (viii) අයිතෝලේ
- (ix) හිමාලය කඳුවැටිය
- (x) කොරමැන්ඩල් වෙරළ

(xi) සාංචි

(xii) ගංගා

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගිනි)

2. (i) හරප්පා සහ මොහෙන්ජොදාරෝ නටබුන් සොයා ගක් ඉන්දියානු පුරාවිදාහඥයින් දෙදෙනා නම්

කරන්න.

දයා රාම් ශාති / ආර්. ඩී. බැනර්ජි

(ලකුණු 02 සි)

(ii) හරප්පා සහ මොහෙන්ජොදාරෝ නගරවල කැණීම් කළ බුිතානා පුරා විදාහඥයින් දෙදෙනකු නම් කරන්න.

ඇලෙක්සැන්ඩර් කනිංහැම්, සර් ජෝන් මාර්ෂල්, ස්ටුවට් පිගොට්, ෆෙයාසර්විස්, සී~~.පී. අගුවාර්,~~ අර්නස්ට් මැකේ, මෝට්මර් විලර්.

(ලකුණු 02 සි)

(iii) (a) මහා ධානාපාගාරයේ තටබුත් හමු වූ නගරය නම් කරන්න.

~~මොහෙන්ජොදා~~රෝ න ජ න් න

(ලකුණු 018)

(b) ඉන්දුනිම්න වැසියන්ගේ පුධාන වරාය නම් කරන්න.

ලෝතාල්

(ලකුණු 01යි)

(iv) ඉන්දු නිමන ශිෂ්ටාචාරයේ නගර නිර්මාණය සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය පිළිබඳ විස්තරයක කරන්න,

නගර නිර්මාණය

- > ඉතා දියුණු වාස්තු විදහාත්මක ශිල්පීය කුම භාවිතය.
- ඉඑමනින්ම නාගරික ලක්ෂණ පැවතීම.
- > විශාලතම නගර මොහෙන්ජොදාරෝ, හරප්පා නගරද්වයයි.
- මෙම නගරවල සැලසුම බොහෝ දුරට එක සමානය. විධීමත් හා සැලසුම් සහගතව නිර්මාණ කර ඇත.
- > ඊට සමාන කුඩා නගර සමූහයක් පැවතිණ.
- සෑම නගරයක්ම කොටු පවුරකින් වට කළ උස් ගොඩැල්ලක ඇතුළු නුවර හා පිටි නුවර වශයෙන් වශයෙන් නිර්මිතය (ගංවතුරෙන් ආරක්ෂාවට).
- 🕨 ඇතුළු නුවර ආයත චතුරසුාකාර (පුහුන් සඳහා); පිටිනුවර සමචතුරසුාකාර.
- 🕨 ගොඩැල්ලට නැගීමට අලංකාර පඩි පේළියක් පිහිටා ඇත.
- > කිරි මැටි, ජිප්සම්, හුණු මිශිුත බදාම.
- සියලුම ඉදිකිරීම්වල දී ගංවතුරෙන් ආරක්ෂාවීම හා සතුරු ආකුමණවලින් ආරක්ෂාවීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම.
- 🕨 පිටිනුවර අවස්ථා කිහිපයකදී නැවත නැවත ඉදිකර ඇති බවට සාධක ඇත.
- පිටිනුවර කර්මාන්ත ශාලා, නගරවැසි නිවාස, කම්කරු නිවාස, ජල නල, ලිං, අප ජල මාර්ග, කාණු.
- නගරයට ඇතුළුවීමේදී උතුර හා දකුණ වශයෙන් මහවීදි දෙකක් හඳුනාගත හැකිය. මේ දෙක හමුවන ස්ථානය ඔක්ස්ෆර්ඩ් චතුරශුය වශයෙන් නම් කොට ඇත. අනෙක් පටුමාර්ග හා වීදි පුධාන මාර්ගයට සම්බන්ධ කරමින් සෘජුකෝණාසාකාර ලෙස නිමවා ඇත.
- 🕨 සෘජු රේඛීයව විහිදුණු වීදී හා වීදි ලාම්පු දක්නට ඇත.

ගෘහ නිර්මාණය

- 🕨 සියලු නිර්මාණ සදහා ගඩොල් භාවිත කිරීම
- 🏲 අමු ගඩොල් හා පිළිස්සූ ගඩොල් ද ඊට අමතරව පාෂාණ වර්ග ද යොදා ගෙන තිබේ.
- ඉදිකිරීම්වලට උචිත වන පරිදි විවිධ පුමාණවලින් හා හැඩවලින් යුක්ත ගඩොල් භාවිතකර තිබීම.
- 🕨 ගැඹුරට හාරා ගත් අඩිතාලමක පාදම පොළොව මට්ටමින් උස් කොට ගඩොලින් බැඳීම.
- 🕨 ලම්බකව බිත්ති බැඳීම.
- 🕨 ශක්තිමත්ව බිත්ති බැඳීම සඳහා පිළිස්සූ ගඩොල් හා අමු ගඩොල් භාවිතය.
- ප්‍රධාන වීදිවලට ප්‍රිට්‍පා ගොඩනැගිලි ඉදි කර ඉදිරිපස දොරටුව අතුරු මාර්ගයට මුහුණලා තැබීම.
- 🕨 උඩුමහලක් සහිත නිවාස.
- 🕨 ජනෙල් වෙනුවට කුඩා සිදුරු.
- 🏲 හතරැස් හැඩයේ කුළුණු.
- 🔪 ධනවතුන්ගේ නිවාස වඩා විශාල හා මහල් නිවාස වීම.
- 🕨 සාමානා ජනයාගේ නිවාස තනි මහල්ය.

- කම්කරු නිවාස, පේළි නිවාස.
- මහා ධානතාගාරය, මහා ස්නානාගාරය.
- > අප ජලය බැහැර කිරීමට කාණු පද්ධතිය.

(ලකුණු 10 හි

3. සෘග් වෛදික යුගයේ පැවති දේශපාලන, සමාජ සහ ආගමික තත්ත්වයන් පශ්චාත් වෛ~~දික~~ යුගයේදී

වෙනස්වී ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

දේශපාලන වෙනස්වීම්

- > සෘග් වෛදික යුගයට අයත් *සෘග් වේදය* හා පශ්චාත් වෛදික අවධියට අයත්යැයි සැලකෙත යජුර්, සාම, අථර්වන්, බුාහ්මණ, ආරණනක, උපනිදේ යන ගුන්ථ මේ සඳහා මූලාශු කර ගත හැකිය.
- සෘග් වේදයෙන් අනාවරණය වන කාලය සෘග් වෛදික යුගය ලෙසත් යජුර්, සාම, අථර්වන්, බුාහ්මණ, අරණපයක හා උපනිෂද් ගුන්ථවලින් හෙළිවන කාලය පශ්චාත් වෛදික සමය ලෙසත් හැඳින්වේ.
- සෘග් වෛදික යුගයේ දේශපාලන කටයුතුවලදී ගෝතුික සංවිධානයට පුමුඛතාවක් හිමි වූ අතර රාජන් යන නාමයෙන් ගෝතුයෙහි නායකයා හැඳින්වේ.
- 🕨 බලවත් ගෝතු (හරත, පුරු, යදු, තුර්වාශ).
- පශ්චාත් චෛදික යුගයේදී සංකීර්ණ ස්ථාවර සමාජයක් බවට පරිවර්තනයවී නායකයා රජු විය.
- ඓතරේය බුාහ්මණ ගුන්ථයට අනුව:

සාම්රාට් - පෙරදිග රජවරුන්

භෝජ - දකුණේ රජවරුන්

විරාට් - උතුරේ රජවරුන්

රාජන් - මධාාම පුදේශයේ රජවරුන් (පංජාබය හා වර්තමාන උත්තර පුදේශය)

පශ්චාත් වෛදික යුගයේ පාලකයාට දේවත්වය ආරෝපණය කිරීම හා රාජත්වය පාරම්පරික උරුමයක් බවට පත් කිරීම.

උදා: *මනුස්මෘතියේ* රජු විසින් අශ්වමේධ සහ රාජශූය යන යාගයන් සිදු කිරීම.

සෘග් වෛදික යුගයේ පැවති සමිති හා සභා එලෙසම පශ්චාත් වෛදික යුගයේදී කි්යාත්මක වීම.

උදා: සහා - ගෝතුයේ වැඩිහිටියන්ගේ මණ්ඩලය

සමිති - සියලුම ගෝතික පුජාව නියෝජනය කරන මණ්ඩලය.

25A - ඉන්දීය ඉතිහාසය (ලකුණු දීමේ පට්පාටිය) | අ.පො.ස.(උ.පෙළ) විභාගය - 2022(2023)| අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත.

- සෘග් වෛදික යුගයේ පාලනයට සහාය වූ නිලධාරීන් උදා: පුරෝහිත /සේනානි /විශ්වපති / ගුාමණි
- > පශ්චාත් වෛදික යුගයේ රජුට සහාය වූ නිලධාරීන් රත්තීන් හෙවත් රාජකෘත් (රජුන් තනන්නන්) ලෙස හැඳින්වීම.
  - උදා: පුරෝහිත, සේනානි සෙන්පති, ගුාමණී ගුාම පුධානීන්, සංගුහිතෘ හාණ්ඩාගාරික, හාගදූග ආදායම් නිලධාරී, අක්ෂවාපී සූදු පාලක, උගු පොලිස් නිලධාරී, ගෝවිකර්තන දඩයමේදී සහාය වන්නා, පාලාගල දූතයා, ක්ෂතී ඡනු දරන්නා, තක්ෂන් වඩුවා.
- රජුට ගෙවිය යුතු බලි සිය නිෂ්පාදනයෙන් හෝ ගවයන්ගෙන් ගෙවීම.

සමාජ වෙනස්වීම්

- සෘග් වෛදික යුගයේ සමාජයේ මූලික පදනම ලෙස සැලකුයේ කුල නමින් හැඳින්වූ පවුලයි.
- 🕨 පශ්චාත් වෛදික යුගයේ වර්ණ කුමය තදින් මුල්බැස ගැනීම:

උදා: බුාහ්මණ, සෘතිය, වෛශා, ශුදු

- මෙම වර්ණවලට රැකියා වෙත් කිරීම මනුස්මෘතියේ 'ස්වධර්ම' වශයෙන් හැදින්වීම.
- 😕 පශ්චාත් වෛදික යුගයේ වර්ණාශුම ධර්ම කිුිියාත්මක වීම.
- සාග් වෛදික යුගයේ කාන්තාව නිදහස භුක්ති විඳ ඇති අතර පශ්චාත් වෛදික යුගයේ මුළුමනින්ම ඔවුන්ගේ නිදහස සීමා වීම.

ආගමික වෙනස්වීම්

- 🕨 සෘග් වෛදික යුගයේ බහුදේවවාදී ආගමික රටාවක් දක්නට ලැබීම.
- යහපත හා අයහපත මුල් කොට ගෙන ජලය, සුළඟ, ගින්න, වර්ෂාව, පොළොව, හෙණ, වෘක්ෂ, පර්වත ආදි ස්වාහාවික වස්තුන්ට වන්දනා කිරීම.
- 🎤 වරුණ, වායු, පෘථිවි, මිතු, අග්ති, රුදු, පර්ජනා, ඉන්දු ආදි දෙවිවරුන් පුධාන වීම.
- 🕨 දෙවිවරුන් වසන ස්ථාන අනුව වර්ග කිරීම.

උදා: අහසේ වසන - වරුණ, මිතු, සාවිති, සූර්ය, පොළොවේ වසන - පෘථිවි, අග්ති, සෝම, යම අන්තරීක්ෂයේ වසන ඉන්දු, රුදු, මරුත්, වායු

🕨 පශ්චාත් වෛදික යුගයේදී බහුදේවචාදය ඒකදේවවාදයක් බවට පත් වීම.

උදා: පුජාපති සංකල්පය තවදුරටත් සවිස්තර වූ අතර ඔහුම 'චිශ්ව වනාපී මුන්නේ ලෙස පුමුබස්ථානයට පත්විය. විෂ්ණු හා රුදු (ශිව) මේ අවධියේ පෙරමුණුට දා දෙවිවරුන්ය.

සූර්ය, මිනු, සාවිතිු, වරුණ යන දෙවිවරුන් සතර දෙනාම සූර්ය දෙවි බවට පසු වීම. (බහුදේව වාදය ඒක දේවවාදයට නිදසුන්).

- 🕨 සරලව පැවති යාගය පශ්චාත් වෛදික යුගයේ සංකීර්ණ වීම.
- 🕨 බුාහ්මණ බලය වඩාත් තදින් ආගමික කටයුතුවලට බලපෑම් කිරීම.
- 🕨 බුාත්මණ බලයට විරුද්ධව ශුමණ සම්පුදාය ඉස්මතු වීම

(ලකුණු 16 යි)

4. ''අසෝක රජු මෞර්ය අධිරාජායේ සිටි ශේෂ්ඨතම පාලකයා විය'' මෙම පුකාශයට ඔබ එක වන්නේ

ද? හේතු දක්වන්න.

- රාජ්‍ය උරුමය ලබාගැනීමට කටයුතු කළ ආකාරය.
- 🕨 රාජා බල වසාප්තිය සඳහා දිග් විජය පුතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම කාලිංග යුද්ධය.
- චන්දුගුප්ත මෞර්ය සමයේ ගොඩනැගු පරිපාලන කුමය එලෙසම පවත්වාගෙන යාම -ප්‍‍රාන්ත පාලනය, නගර පාලනය, අධිරාජායේ ආදායම් පාලනය, අධිකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම.
- > කාලිංග දේශය ආකුමණය කිරීමෙන් පසුව දිග් විජය පුතිපත්තිය අතහැර ධර්ම විජය පුතිපත්තියට අවතීර්ණ වීම.
- 'අශෝක ධර්මය' නමින් හැඳින්වෙන මෙම ප්‍රතිපත්තිය බෞද්ධාගමින් පෝෂණය වූවක් බව පැහැදිලිය. එහෙත් ඉන්දියාවේ සියලු අාගම්වල සාරය ඇතුළත් ධර්මයක් බවටද අදහසක් පවතී.
- අශෝක ධර්මය තුළින් ධාර්මික සමාජයක් බිහි කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති බව කරුණාව, දන්දීම, සතාවාදි බව, පිරිසිදු බව අගය කිරීම, මව්පියන්ට හා වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම, සතුන්ට කරුණාව දැක්වීම, දැසිදස්සන්ට කාරුණික වීම ආදී කි්යාමාර්ග අනුගමනය කිරීම.
- 'සියලු රටවැසියන් මාගේ දරුවෝය' යන පුකාශය ඉදිරිපත් කරමින් කටයුතු කිරීම. (ධෞලි
- ධර්මය වනප්ත කිරීම සඳහා ගත් කි්යාමාර්ග. රටපුරා පිහිටුවන ලද සෙල්ලිපි හා අශෝක ස්ථම්භ මගින් පුචාරය කිරීම, ධර්ම මහාමාත‍‍‍‍‍ානවරුන් පත්කිරීම, මේ සියල්ල ධාර්මික සමාජයක් නිර්මාණය කරලීම සඳහා ගන්නා ලද කි්යාමාර්ගයන්ය.
- ළු සමාජ සුභ සාධනය ඉදිරිපත් කරමින්, මිනිස් හා තිරිසන් සමාජ වෙනුවෙන් පුතිකාර කුම පවත්වා ගෙන යාම, ළිං හැදීම, මාර්ග දෙපස ගස් සිටුවීම, පැන්හල් ඉදිකිරීම, ඖෂධ උයන් නිර්මාණය කිරීම.
- තුන්වන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට අනුගුහය දැක්වීම, රටවල් 9කට ධර්මදූතයන් යැවීමට කි්යාකිරීම.

- සියලු අාගමික කණ්ඩායම්වලට සහනශීලි පුතිපත්තියක් කියාත්කම කිරීම.
- p ධර්ම විජය පුතිපත්තියක් තුළින් විදේශ රාජායන් සමඟ සමීප සබඳතා පවත්වා ගෙන යාම.
- ම අතර මෞර්ය අධිරාජනයේ පරිහානියට අශෝක රජුගේ පුතිපත්තීන් මුල්වී ඇති බවටද අදහසක් ඇත. සතුන් බිලිදීම තහනම් කිරීම, ධර්ම මහාමාතුවරු පත්කිරීම, අධිකරණ කටයුතුවලදී හා දඬුවම් දීමේදී එතෙක් ලැබූ විශේෂත්වය අහිමිවී යාම ආදිය මුල්කර ගෙන ඇත් වූ බුාහ්මණයන්ගේ විරෝධය පරිහානියට මුල් වූ බව.

(ලකුණු 16 යි)

5. පහත දැක්වෙන මාතෘකා <mark>අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැද</mark>ගත්කම පිළිබඳ කෙටි ස^{ටහන්} ලියන්න.

- (i) මෙගස්තීතිස්
- (ii) කිු.පූ. හයවැනි සියවසේ උතුරු ඉන්දියාවේ දේශපාලන තත්ත්වය.
- (iii) නන්ද රාජවංශය
- (iv) අර්ථශාස්තුය

(ලකුණු 8 x 2 = 16 යි)

(i) මෙගස්තීනිස්

- 🕨 මෞර්ය රාජ සභාවේ සිටි ගීක තාතාපතිවරයාය.
- 🕨 සෙලියුකස් නිකේටර්ගේ දූතයකු ලෙස චන්දුගුප්තගේ රාජ සභාවේ සේවය කිරීම.
- > පාඨලීපුතු නගරයෙහි සිය දීර්ඝකාලීන අත්දැකීම් ගොතුකොට "ඉන්ඩිකා" කෘතිය රචනා කිරීම.
- 🕨 එකල ඉන්දියාවේ තොරතුරු රැසක් එහි ඇතුළත්වීම.
- 🕨 පාඨලීපුතු නගරය පිළිබඳව දීර්ඝ තොරතුරු ඇතුළත්වීම.
- 🕨 මණ්ඩල හයකින් නගර පාලනය සිදු කිරීම.
- 🏲 එකල පැවති සමාජය පිළිබඳ තොරතුරු.
- 🍃 මෞර්ය යුද නමුදා සංවිධානය.
- 🏲 මෞර්ය අධිකරණ හා දඬුවම් කුම.
- 🏲 බදු අය කිරීම.
- 🏲 අධාහපත කුමය.
- 🏲 රන් කර්මාන්තය ආදි තොරතුරු ඔහු සිය කෘතිය තුළින් ගෙනහැර දක්වා ඇත.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) කිු. පූ. හයවැනි සියවසේ උතුරු ඉන්දියාවේ දේශපාලන තත්ත්වය

- බෞද්ධ හා ජෛන ගුන්ථවල මෙම අවධියේ පැවති දේශපාලන ඒකක පිළිබඳව තොරතුරු සඳහන්ව ඇත.
- සොළොස් මහා ජනපද අංග, මගධ, කාසි කෝසල, වජ්ජි, මල්ල, චේදි, වන්ස, මන්සුං කුරු, පංචාල, සූරසේන, අස්මක, අවන්ති, ගාන්ධාර, කාම්බෝජ.
- මෙම ජනපද එකිනෙකා අභිබවා යාමට උත්සාහ දැරීම මේ අවධියේ දක්නට ලැබුදු ලසුණයකි.
- රාජාණ්ඩු හා සමූහාණ්ඩු ලෙස මෙම ජනපද වර්ධනය වීම.
- සොළොස් මහා ජනපද අතරින් මගධ, කෝසල, වත්ස, අවන්ති පුධාන රාජාණ්ඩු ලෙස වර්ධනයවී ඇත.
- තති පුද්ගලයෙකු රාජාණ්ඩුවක පාලකයා වීම.
- 🕨 ඔහු ඉතා බලවත් අයෙකු වීම.
- 🕨 රජුගේ බලය සීමා කිරීමට මන්තීු පර්ෂද් පාලන සංවිධානයට එකතුවීම.
- 🕨 පුරෝහිත, සේනාපති ආදි වශයෙන් නිලධාරී කණ්ඩායමක් පාලනයට සහායවීම.
- චතුරංගනී සේනාවක් යොදවා රාජාපය ආරක්ෂා කිරීම.
- රාජාණ්ඩු මත්සා නාහය අනුගමනය කිරීම තුළින් අනෙකුත් රාජපයන් ගිලගැනීමට කටයුතු කිරීම.
- විවාහ සබඳතා මගින් විවිධ රාජ‍යෙන් සමඟ දේශපාලන සබඳතා ඇතිකර ගැනීම හා කම පාර්ශ්වයට අවනත කරගැනීම.
- 🕨 වජ්ජි හා මල්ල වැනි ජනපදවල සමූහාණ්ඩු පාලනයක් පැවතීම.
- 🕨 සමුහාණ්ඩු පාලනයක් තුළ සප්ත අපරිහානිය ධර්ම අනුගමනය කිරීම
- 🕨 වජ්ජි හා මල්ල වැනි සමූහාණ්ඩුවලට අමතරව ගණ රාජායන් නවයක් දක්නට ලැබීම.
  - 1. කපිලවස්තුවේ ශාකාවරු
    - 2. පාචා හා කුසිනාරාහි මල්ලවරු
    - 3. වෛශාලියේ ලිච්ඡවීන්
    - 4. රාමගාමයේ කෝලියවරු
    - 5. අල්ලකප්පයේ බූලිවරු
    - 6. කේසපුත්තයේ කාලාමවරු
    - 7. පිප්ඵලිවනයේ මෝරියවරු
    - 8. සුංසුමාරගිරියේ වග්ගයන්
    - 9. මිථීලාවේ විදේහවරු
- 🕨 මේවායේ පාලකයෝ ගණපති, ගණ ජොෂ්ඨ ලෙස හැඳින්වීම
- විධායක සභාවක් පාලනයට සභාය වීම.
- 🕨 සන්ථාගාර ශාලාව තුළ පරිපාලන කටයුතු සිදු විය.
- 🕨 අධිකරණ කටයුතු පුචේණි පුස්තකයට අනුව සිදු විය.

(ලකුණු 08 සි)

(iii) නන්ද රාජ වංශය

- සිසුනාගයන්ට පසුව මගධයේ පාලන බලයට පත්වන්නේ නන්ද රාජවංශිකයන්ය.
- ලෙම රාජවංගයේ පළමු පාලකයා මහාපද්මනන්ද වන අතර ඔහු සිසුනාග පරපුරේ අවසන් පාලකයා මරා දමමින් බලයට පත්විය.
- මෙම පරපුර ක්ෂත්‍රීය නොවන බව බෞද්ධ සාහිතායේ සඳහන් වේ. ඔවුන් ශුදු වංශය නියෝජනය කරන බව කියැවේ.
- > නන්ද පාලකයන් නව දෙනකු (09) පිළිබඳව සඳහන් වේ. එනම්
  - 1. උගුසේන 2. පණ්ඩුක 3. පණ්ඩුගති 4. භූතපාල 5. රාෂ්ටුපාල 6. ගොවිශානක
  - 7. දශසිද්ධක 8. කයිවර්ත 9. ධනනන්ද.
- > මහාපද්මනන්ද රජු 'සර්ව ක්ෂතිුය කුලතාශක' යනුවෙන්ද *පුරාණ* ගුන්ථවල හඳුන්වා තිබේ.
- > මොහු මගධයේ පුථම මහා අධිරාජාය ගොඩනැගු පුද්ගලයා ලෙස ඉතිහාසගත වේ.
- > මහාපද්මනන්ද රජු කුටෝපායෙහි දක්ෂ රණශුර පාලකයෙකි.
- මෙම රාජවංශයේ පාලකයන් විසින් ඉක්ෂ්වාකු, පංචාල, කායි, නෙහය, කලිංග, අශ්මක, කුරු, තෙමථිර, ශුරසේන, චිතිගෝතු යන වංශ යටත් කරගෙන ඒවාට අයත් පුදේශ මගධයට එකතු කළ බව පුරාණ ගුන්ථවල සඳහන් වේ.
- 🕨 ගීක ලේඛනවල මෙම පරපුරේ අවසන් පාලකයා වන ධනනන්ද පිළිබඳව සඳහන් වේ.
- > මොහු ජනතා අපුසාදයට ලක් වූ අයෙකි.
- ජනතා අපුසාදය පැවති නමුත් බලවත්ව සිටි නිසා ගුීක ආකුමණිකයන් ගැටුම් ඇති කරගැනීමෙන් වැළකී ඇත.
- වයඹ දිග ඉන්දීයාවට ශීක ආකුමණ එල්ල වන විට උතුරු ඉන්දියාවේ පාලකයා ලෙස කටයුතු කළේ ධනනන්ද රජුය.
- ධනනන්දගෙන් එම රාජවංශය අවසන් වන අතර ඔහුගෙන් පසුව මෞර්ය වංශික චන්දුගුප්ත මගධයේ පාලකයා බවට පත් වේ.

(ලකුණු 08 යි)

(iv) අර්ථශාස්තුය

- චන්දුගුප්ත මෞර්ය රජුගේ පුරෝහිතයා වූ කෞට්ලා හෙවත් වානකා /විෂ්ණු ගුප්ත විසින් රචිතය.
- රජුගේ 'ධන ලාභය, දිග්වීජය, පුජාපාලනය' යනාදි අරුත් ගැබ්වෙන ආකාරයෙන් අර්ථශාස්තු යනුවෙන් ගුන්ථයට නම් තබා ඇති ආකාරයක් දිස්වේ.
- අධිකරණ හා පුකරණ යනුවෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත මෙම ගුන්ථය ශ්ලෝක හා ගදා කොටස්වලින් සමන්විතය.
- අර්ථශාස්තුය, විතය පිළිබඳ පුථම අධිකාරය, රජයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කාර්යභාරය, නා‍යය නිරූපණය, කටුකොහොල් ඉවත් කිරීම, රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ චර්යාව, ස්වාධීන රාජ්‍යයක මූලාශුය, විදේශ ප්‍රතිපත්තිය, ව‍යසනාධිකාරිකය, යුද්ධය සඳහා පිටත් වීම, සාංග්‍රාමික,

- සංසවෘත්ත, බලවත් සතුරා පිළිබඳ සලකා බැලීම, බලකොටුවලට පැමිණීම, ඖපතිදෙක තත්තු යුක්ති ආදි වශයෙන් අධිකාර පසළොසකින් සමන්විතය.
- මෙය රචනා කිරීමේදී පැරණි ඉන්දීය පාලන කුම හා තත්කාලීන ලෝකයේ පැවති පාලත කුම බොහොමයක තොරතුරුද යොදා ගෙන ඇත.
- 🕨 බුාත්මණ වරපුසාද පිළිබඳව පුඑල් විගුහයක් කර ඇත.
- බදු අය කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු කියා පිළිවෙළ පිළිබඳ තොරතුරු සමූහයක් දක්වු ඇත.
- 🕨 රාජා නිලධාරීන් පිළිබද බොහෝ තොරතුරු අඩංගු වේ.
- 🕨 රාජ්‍ය පාලනය සම්බන්ධ අත්පොතක් ලෙසද භාවිත කළ හැකි කෘතියකි.
- 🕨 ආචාර ධර්ම නොසලකා දේශපාලන බල වර්ධනය කිරීමේ වැදගත්කම දක්වා ඇත.

(ලකුණු 08 යි)

C කොටස

- 6. අලහාබාද් පුශස්තිය ඇසුරින් සමුදුගුප්ත රජුගේ කාර්ය සාඵලාසය පරීක්ෂා කරන්න.
  - > සමුදුගුප්ත රජුගේ කාර්ය සාඵලාය පිළිබඳව හැදෑරීමට ඇති පුධානතම මූලාශුය අලභාබාද් පුශස්තියයි.
  - වර්තමානයේ මෙය අලහාබාද්හි පිහිටා තිබෙන බැවින් මෙය 'අලහාබාද් පුශස්තිය' නමින් හඳුන්වයි. මෙය කොසම්බියේ තිබී අලහාබාද් වෙත ගෙනැවිත් ඇත්තේ මූගල් පාලක මහා අක්බාර් රජතුමා විසිනි.
  - සමුදුගුප්ත රජුගේ රාජ සභා කව්යා වූත් කුමාරාමාත‍‍යවූත්, දණ්ඩනායක වූත් හරිසේන කව්යා විසින් සමුදුගුප්ත රජුගේ ගුණ වයමින් රචනා කොට ඇති බැවින් එය අලහාබාද් පුශස්තිය ලෙස නම් කොට ඇත.
  - මෙම ලේඛනය සංස්කෘත භාෂාවෙන් රචනා කරන ලද්දකි. එහි ශ්ලෝක 08 ක් දක්නව ලැබෙන අතර ඉතිරි කොටස ගදා පාඨවලින් සමන්විත වූවකි. ශ්ලෝක ඇති කොටසේ ඇතැම් තැන් කැඩී බිඳී ගොස් ඇති බැවින් සම්පූර්ණ අදහස ගැනීමට නොහැකිවී තිබේ.
  - පුශස්තියේ අභිමුඛයේ ධර්මාශෝක රජතුමාගේ ලිපියක්ද අන්තර්ගතව ඇත; පුතිමුඛයේ ඇත්තේ අලභාබාද් පුශස්තියයි.
  - ▶ 1 සහ 2 වන ශ්ලෝකවලින් කියැවෙන්නේ කුමක්ද යන්න තිශ්චිතව කිව නොහැකි වන්නේ එය කැඩී බිඳී ගොස් ඇති බැවිනි. නමුත් එයින් ගුප්ත රාජවංශයේ පළමු පාලකයා වන චන්දගුප්ත පිළිබඳව යමක් කීමට උත්සාහ ගත් බවක් පෙනී යයි. 3 වන ශ්ලෝකයෙහි අවධානය යොමුවී ඇත්තේ සමුදුගුප්ත රජුගේ උගත්කම හා ඔහු කලාවට දැක්වූ ලැදියාව පෙන්වා දීමටය. එහිදී ඔහු 'කවිරාජ' යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත. එසේම ඔහු සංගීතයට විශාල ලැදියාවක් දැක්වූ බවද එහි සඳහන්ය. 4 වන ශ්ලෝකයෙන් ඔහුට පියා විසින් රාජ්‍ය උරුම්ය පවරාදීම පිළිබඳවත් 5 සහ 6 යන ශ්ලෝක දෙකෙන් රජකම ලබාගත් ආකාරයත් ඒ දෙස රජ ගෙදර අය බලා සිටි ආකාරයත් විස්තර කෙරේ. 7 හා 8 යන ශ්ලෝකවලින් සමුදුගුප්ත රජුගේ යුද ජයගුනණ විස්තර කෙරේ.
  - අලහාබාද් ප්‍රශස්තියේ සමුදුගුප්ත රජුගේ දික්වීජය ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රදේශ හතරක් යට්ටේ වීවරණය කෙරේ.

01. ආර්යාවර්තයේ ලබන ලද ජයගුහණය

රුදුදේව, මතිල, නාගදත්ත, චන්දුවර්ම, ගණපතිනාග, නාගසේන, අවපුත, නන්දි, බලවර්මා යන උත්තර භාරතීය රජුන් පරාජය කර ඔවුන්ගේ රාජාපයන් ගුප්ත රාජාපයට එකතු කරන ලදී.

02. දක්ෂිණාපථයේ රාජායන් 12 යටත් කොට ගැනීම.

දකුණු කෝසලයේ - මහේන්දු, මහා කාන්තාරයේ - වනසුරාජ, කෛරලක මණ්ටරාජ, ජෛෂ්ටකපූරක (පිෂ්ටපුරයේ) - මහේන්දුගිරි හා කොට්ටුරක - ස්වාමිදත්ත (මේ දෙදෙනා එකටම දක්වා ඇත), ඒරණ්ඩපල්ලක - දමන, කාඤ්~~වෙයන~~ -විෂ්ණුගෝප, අවමුත්තක - නීලරාජ, රෙවංගේයක - හස්තිවර්මන් පාලක්කයේ -උගුසේන, දේවරාෂ්ටුක - කුවේර කොස්ථකලපූරක - ධනඤ්ජය (මේ පුශස්තියේ සඳහන්ව ඇති ආකාරය හා පිළිවෙළය).

03. පුතාන්ත රාජායන් ජයගුහණය කිරීම

දක්ෂිණාපථ රජුන් පරාජයට පත්කිරීමෙන් පසුව සීමාන්ත රජවරුන් (පුත්‍යන්ත රජවරුන්) ජය ගැනීමට කටයුතු කළේය (සමතට, ද්වාක, කාමරූප, නේපාලය, කර්තෘ පුර) යන රාජ්‍යන් ජයගත් බව පුශස්තියේ සඳහන්ව ඇත.

04. ගණ රාජායන් පරාජයට පත්කිරීම

නැගෙනහිර හා උතුර ජයගුහණය කිරීමෙන් පසුව බටහිර ඉන්දියාව ජයගුහණය කිරීමට කටයුතු කළේය. සමුදුගුප්ත විසින් මෙම ගණ රාජායන් මුළුමනින්ම විනාශ කළේ යැයි සඳහන් වේ. මෙයින් භාරතයේ ගණ රාජා පාලනය අවසන් විය.

මාලව, ආර්ජුතායන, යෞධෙය, මදුක, ආභීර, පුාර්ජුන, සනකානික, කාක, බර්පරික යන ගණ රාජායන් සමුදුගුප්ත අතින් අවසන් වූ රාජායන්ය.

▶ ඉහත සඳහන් කරන ලද යුද ජයගුහණවලින් පසුව සමුදගුප්තගේ දිග් විජය පිළිබඳව වූ ආරංචිය ඈතදිග දේශයන්හි පැතිර ගියේය. මේ නිසා සමීප රාජායන්ට ඔහු සමඟ මිතුත්වයක් ඇති කරගැනීමට සිදුවිය. ඒ අනුව විදේශීය රජවරු හුදෙක් මිතුත්වය පමණක් නොව නොයෙක් දේ ඔහුට තෑගි කළහ. මේ පාලකයන් ආත්මනිවේදන (රාජා සේවයට සේවකයන් යැවීම් ආදිය), කනොහ්පායනය (සිය දියණියන් පුදානය කිරීම), ගරුඩ මුදා පිළිගැනීම (විෂය හා භුක්ති පාලනය සඳහා ගරුඩ ආකෘතියෙන් මුදින ආඥාපතු ඉල්වා ගැනීම) කරන ලදී.

ෛදවපුතු ශාහි, ශාහානුශාහි, ශක, මුරුණ්ඩ, සෛංහල යන රාජාායන් සමුදුගුප්ත සමඟ මිතුරු බව ඇති කරගත් රාජාායන්ය.

සමුදුගුප්ත රජ තමාට පුද පඬුරු යැව්වේයැයි අලහාබාද් පුශස්තිය වාර්තා කරන සෙංහලක රජු එවකට ශීී ලංකාව පාලනය කළ මේසවර්ණාභය රජු ලෙස සලකනු ලබයි. රාජපයේ ප්‍රධාන කොටස් තමා යටතේද ඉතිරි කොටස් යටත් රජවරුන් පවත්තා පරිද සමුදුගුප්ත රජු සිය බලය වතප්ත කොට තිබේ.

(色型藝 16 品)

07. (i) හර්ෂවර්ධන රජුගේ රාජධානියේ අගනුවර නම් කරන්න.

කනෞජය/ කනානකුබ්ජය

(ලකුණු 01යි)

(ii) 'හර්ෂචරිත' නමැති කෘතියේ කතුවරයා නම් කරන්න.

බාණහට්ට

(ලකුණු 01යි)

(iii) හර්ෂවර්ධන රජු විසින් රචනා කරන ලද ගුන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.

රත්නාවලී නාටාය, පුියදර්ශිකා නාටාය, නාගානන්ද නාටාය

(ලකුණු 02 යි)

- (iv) හර්ෂවර්ධන රජුගේ දේශපාලන, සංස්කෘතික හා ආගමික කාර්ය සංසිද්ධීන් සාකච්ඡා කරන්න.
  - තර්ෂවර්ධන හෙවත් හර්ෂ රජු පිළිබඳව හැදෑරීමේ පුධාන මූලාශුය වන්නේ බාණභට්ටගේ තර්ෂ චරිතයයි. මෙයට අමතරව හියුං සාං වාර්තාවලද කරුණු අන්තර් ගත වෙයි.
  - රාජ‍‍‍‍‍ාවේර්ධන රජුගෙන් පසුව රාජ ශ්‍රී කුමරියට රාජ‍‍‍‍ හිමි වූ නමුත් ඇය එම රාජ‍‍‍ පිළිනොගැනීම නිසා හර්ෂ රජුට රාජ්‍‍‍‍ාය පැවරීම.
  - 🕨 හර්ෂ රජු ථානේශ්වරය හා කනාහකුබ්ජය ඒකාබද්ධ කොට පාලනය මෙහෙයවීය.
  - ගුප්ත යුගයෙන් පසුව උතුරු ඉන්දියාව එක්සත් කොට පාලනය කළ අවසන් හින්දු පාලකයා ඔහුය. මේ නිසාම 'මහාරාජ' හා 'සකල උත්තරාපතනාථ' යන විරුදනාමයෙන් හර්ෂවර්ධන රජු හැඳින්වේ.

දේශපාලන කාර්ය සංසිද්ධීන්

- හර්ෂ චරිතයේ සඳහන් වන පරිදි මොහු රාජනයත්වයට පත්වීමෙන් පසු සමීපස්ථ රාජනවර රජවරුන්ට යුද්ධය හෝ යටත්වීම යන දෙකින් එකක් තෝරා ගන්නා ලෙස දන්වා ඇත.
- ඒ අනුව හර්ෂවර්ධන රජතුමා කි්යාත්මක කළ දික්වීජය ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අවස්ථා කිහිපයකි.

25A - ඉන්දිය ඉතිහාසය (ලකුණු දීමේ පටිපාටිය) | අ.පො.ස.(උ.පෙළ) විභාගය - 2022(2023)| අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් සළ යුතුව ඇත.

- වලහි හා ගුර්ජර පාලකයින් හා සවන් කොට ජය ලැබීම.
- චාලුකා වංශික දෙවන පුලකේෂීන් හා සටන් කිරීම.
- සින්දු නිම්නය අසබඩ රාජ්‍‍යයන් හා සටත් කිරීම.
- මගධ, ගෞඩ, අවුද් කොන්ගෝද යන රාජායන් සමග සටන් කොට බලය පැතිරීම.
- වලහි පුදේශය යටත් කොට ගැනීමෙන් පසුව දෙවන ධුැවසේන රජුට තම දියණිය විවාහ කොට දී බලය තහවුරු කොට ගැනීම.
- ලෙනුපාර්ශ්වික අරගලයද පෙන්වා දෙමින් හර්ෂවර්ධන රජුගේ යුද කි්යාන්විත පෙන්වාදිය හැකිය.
- මෙම සටන් වාහපාරයේදී වාතාපියේ චාලුකා වංශික දෙවන පුලකේශී රජතුමා ජයගත් බව අයිහෝල් ලිපියේ සඳහන් වේ. ඉන්පසුව පුලකේශී රජු 'පරමේශ්වර' යන විරුද නාමය භාවිත කොට ඇත.
- හර්ෂවර්ධන රජතුමා බෙංගාලයේ පාලක සසංක රජු මියගිය පසුව එම පුදේශද තමන් යටතට නතුකොට උතුරු ඉන්දියාව පාලනය කළේය.
- බෝච්හී දද්ද නම් පාලකයා සමග කළ සටනක් පැවැති නමුත් හර්ෂවර්ධන රජුට එය ජය ගැනීමට නොහැකි වූ බව සඳහන්ව ඇත.

සංස්කෘතික හා ආගමික සංසිද්ධීන්

- පුථමයෙන් හින්දු අාගමේ අනුගාමිකයෙකු වූ හර්ෂ රජු පසුව බෞද්ධ රජෙකු ලෙස කටයුතු කරමින් සෙසු ආගම්වලටද අනුගුහය දැක්වීය.
- 🍃 සෑම ආගමකම දාර්ශනික හා සංස්කෘතික හරය අගය කළේය.
- කතෞජයේ බෞද්ධාගමික සම්මේලනයක් පැවැත්වීය. මෙය හියුං සාං වාර්තාවේ උත්කර්ෂවත්ව දක්වා තිබේ. මේ සඳහා රජවරු 20 දෙනෙක් සහභාගිවී ඇති අතර දින 21ක් ඔවුන් සමග බෞද්ධ දාර්ශනික මත සාකච්ඡා කොට තිබේ.
- 🏲 බුද්ධ පුතිමාවක් සුවඳ පැනින් අභිෂේක ගන්වමින් පෙරහැරක් පවත්වා ඇත.
- ි පුයාගයේ (අලතාබාද්ති) පැවැත් වූ පංච වාර්ෂික <mark>මෝක්ෂ පර්ෂ</mark>ද් මහා දානය දින 75ක් පුරා පැවැත්වීම.
- 🏲 පුයාග මහා දානයේදී බුද්ධ පුතිමා, ශිව පුතිමා, සූර්ය පුතිමා සඳහා වතාවත් කිරීම.
- ි බෞද්ධ භික්ෂූන්, ජෛන පූජකවරුන්, බමුණන්, යාචකයින් හා අනාථයින්හට තම ධනය හා පස් වසක් එකතු කළ රාජා ධනය බෙදා දීම.
- ව බෞද්ධ වෙහෙර විහාර ඉදිකිරීම.
- 🍃 බෞද්ධ භික්ෂූන්ට සිව්පසය පිළිගැන්වීම.
- 🎤 නාලන්දා බෞද්ධ විශ්වවිදපාලයට අනුගුහ දැක්වීම.

(ලකුණු 12 යි)

- 8. පහත දැක්වෙන ශීර්ෂ යටතේ චෝළ බලය වසාප්ත වූ ආකාරය පිළිබඳ විස්තර කරන්න.
  - (i). දකුණු ඉන්දියාවේ චෝළ බල වනාප්තිය.
  - (ii) ඉන්දියාවෙන් පිටත චෝළ බල වාහප්තිය

(i) දකුණු ඉන්දියාවේ චෝළ බල වනප්තිය.

- විජයාලය රාජවංශය නමින්ද තංජෝරයේ චෝළ රාජවංශය නමින්ද හැඳින් වූ චෝළ අධිරාජපය අවුරුදු 400 කට අධික කාලයක් පැවතීම.
- 🕨 ව්ජයාලය රජු පාණ්ඩාංයන් යටතේ අවනත පාලකයකුවී සිටි මුත්තරයියර්ගෙන් කිු. ව. 820 ह පමණ තංජෝරය අල්ලා ගෙන චෝළ රාජපය ආරම්භ කිරීම.
- 🕨 වීජයාලයගෙන් ආරම්භවී පළමුවන ආදිතා, පරන්තක, පළමුවන රාජරාජ, පළමුවන රාජේන් යටතේ චෝළ බලය වනාප්ත වීම.
- 🕨 විජයාලගේ පුත් පළමුවන ආදිතා තොණ්ඩ මණ්ඩලම් ආධිපතා හිමි කරගෙන, කොංගු පුදේශය, බටහිර ගංගයින්ගේ අගනුවර වූ තලකාඩි අල්ලාගෙන බලගතු රාජාපයක් ලෙස චෝළ බලය වනාප්ත කිරීම.
- 🕨 පරන්තක විසින් පාණ්ඩා බලය බිඳ දැමීමෙන් හා රාෂ්ටුකුටයන් පරාජය කිරීමෙන් වෝළ බලය තහවුරු කිරීම.
- 🕨 රාෂ්ටුකුට පාලක තුත්වන කෘෂ්ණ තක්කෝලම් සටතින් චෝළ බල වහාප්තිය තාවකාලිකව නතර කිරීම.
- 🕨 නැවතන් චෝළ බල වාහප්තිය පළමුවන රාජරාජ යටතේ ආරම්භ වීම.
- රාජරාජගේ පුබල නාවික බලය විසින් තිුවන්දාම්හිදී කේරළ නාවික හමුදාව විනාශ කිරීම.
- 🕨 කේරළ, පාණ්ඩා බලය මර්දනය කර බලය වාහප්ත කර ගැනීම.
- බටහිර ගංග රටේ පාලන පුදේශ තුනක් වූ ගංගවාඩිය, තංගවාඩිය, කෝළම්බවාඩිය ජයගෙන බලය වසාප්ත කිරීම.
- 🕨 පාණ්ඩා හා කේරළ පුදේශ යටත් කරගෙන එහි පාලකයන් ලෙස පුහුන් පත් කිරීම.
- 🕨 බටහිර චාලුකා ජයසිංහ රජු පරාජය කර චෝළ බලය වහාප්ත කිරීම.
- 🕨 නැගෙනහිර වාලුකා අගනුවර (වෙංගිය) අල්ලාගෙන තම ආධිපතාය පිළිගත් ශක්තිවර්මන්ට රජකම ලබාදී චෝළ බලය වහාප්ත කර ගැනීම.
- 🕨 පළමුවන රාජේන්දු රජු විසින් දකුණු ඉන්දියාවේ චෝළ බල වසාප්තියට මෙහෙය වූ සටන් හා ඔහු ලැබූ ජයගුහණ පිළිබඳ විස්තර තිරුවලංගාඩු තඹ සන්නසේ හා තිරුමලෙයි ශිරී ලිපියේ සඳහන් වීම.
- ශක්තිවර්මන් රජුගේ සහෝදරයා වූ වීමලාදිතාව තම දියණිය වූ කුන්දවා කුමරිය සරණපාවාදී චෝළ බලය වනාප්ත කිරීම.
- තුංගභදා නදියෙන් උතුරේ සටන් මෙහෙයවා බෙංගාලයේ ගංගානම් නදිය දක්වා බලය වාහප්ත කිරීම.

(ii) ඉන්දියාවෙන් පිටත චෝළ බල ව**ාාප්ති**ය

- y දකුණු ඉන්දියාව තුළ චෝළ බල වනප්තියෙන් අනතුරුව ඉන් ඔබ්බට වනප්ත කිරීමට කටයුතු කළේය.
- එහිදී ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබේ.
- ාතරවන උදය රජුගේ කාලයේදී පරන්තක රජු ලංකාව ආකුමණය කිරීම. එම ආකුමණයේ අරමුණ හතරවන දප්පුල රජුගේ අවධියේදී ශ්‍රී ලංකාවට රැගෙන ආ පාණ්ඩා රාජ කකුධ භාණ්ඩ ආපසු ලබා ගැනීමයි. එම අරමුණ අසාර්ථක වුවද චෝළයන් අනුරාධපුර නගරය කොල්ලකා විනාශ කර තිබේ.
- මෙම ආකුමණයෙන් පසුව චෝළ පාලකයා වූ පරන්තක රජු "මදුරෙයියුම් ඊළමුම් කොණ්ඩයි" විරුදය (මධුරාව හා ලංකාව ජයගත් යන අදහසින්) භාවිතයට ගෙන ඇත.
- > පළමුවැනි රාජරාජ අවධියද චෝළ අධිරාජනයේ බල වනාප්තියට වැදගත් වේ.
- > පළමු රාජරාජ පස්වැනි මිහිඳු අවධියේදී (කිු. ව. 993දී) අනුරාධපුරය ආකුමණය කොට එය කොල්ලකන ලදි.
- ඔහුට පසුව ඔහු පුත් පළමුවැනි රාජේන්දු රජු සේනාවක් එවා 1017දි උපකුමිකව පස්වන මිහිඳු රජු අල්ලා ගැනීමට කටයුතු කළේය.
- එම අවස්ථාවේදී ශ්‍රී ලංකාවේ තිබූ පාණ්ඩා රාජ කකුධ භාණ්ඩ සහ රාජ්‍ය භාණ්ඩාගාරයේ පැවති වස්තුව පමණක් නොව පස්වන මිහිඳු රජු සිරකරවකු ලෙස චෝළ දේශයට රැගෙන යාමටද සමත් වේ. මෙම ආකුමණය මෙහෙය වන්නේ චෝළ සෙන්පති දණ්ඩනායක මුවෙන්තමේලර් විසිනි.
- ශී ලංකාවේ උතුරු පෙදෙස එතැන් සිට නිශ්චිතවම චෝළ දේශයට යටත් රාජායක් බවට පත්වේ.
- එම පුදේශය 'මුම්මුඩිශෝල මණ්ඩලම්' ලෙසත් අගනුවර වූ පොළොත්තරුව ජනතාථපුරම් හෝ ජනතාථ මණ්ඩලම් තමින්ද තම් කළේය.
- 🕨 මොනු තම බල වාහප්තිය සංකේතවත් කරමින් අශ්වමේද යාගයද පවත්වා ඇත.
- වීරරාජේත්ද රජු විසින්ද ලංකාවේ හා මලය අර්ධද්වීපයේ ඇති වූ චෝළ විරෝධී කැරළි මැඩ පවත්වා බල වාහප්තිය සිදු කර ඇත.
- පළමුවැනි විජයබාහු රාජා සමයේදී චෝළ ආධිපතසයෙන් නිදහස් වූ ශ්‍රී ලංකාව එරට සමග මිතු සබඳතා හෝ විවාහ සබඳතා පැවැත්වීමට උත්සාහ දරා ඇත.
- චෝළ අධිරාජනයේ පැවැත්මට විශාල ධනයක් අවශා වූ නිසා ඉන්දියානු සාගරයේ වෙළඳ ඒකාධිකාරය ලබා ගැනීමට උත්සාහ දරා ඇත.
- 🏲 ඒ සඳහා නිකොබාර්, ඉස්මුස් ඇතුළු දූපත් යටත් කර ගැනීම.
- ළමු රාජේන්ද චෝළ රජු විසින් ශී විජය රාජාව ආකුමණයක් එල්ල කරමින් ගෛලේන්ද රජු පරාජයට පත් කොට කඩාරම් (වරාය) බලකොටුව අල්ලා ගැනීම මෙන්ම 'කඩාරම් කොණ්ඩ' යන විරුද නාමය භාවිත කිරීම.
- එම ආකුමණයේ අරමුණ වූයේ චීනය හා අපරදිග රටවල් අතර පැවති වෙළඳම අත්පත් කර ගැනීමයි.

- මීට අමතරව පළමු රාජරාජ විසින් දූපක් දොළොස්දාහ නමින් හැඳින්වෙන මාල දිවයින්ද සු
- පහළ බුරුමයේ රජවරු සමග මිනු සබඳතා ඇති කර ගැනීමට පළමුවැනි කුලෝක්තුංග රජුව මලය අර්ධද්වීපයේ ඇතිවූ නිදහස් අරගලය මර්දනයට එහි පාලකයා සමග මිනු ශිව්සුලේ
- ඇති කර ගත්තේය.
- ශ්‍රී විජය රාජායේ මාරවිජයෝත්තුංග රජු සමග මිතු සබඳතා ඇති කර ගැනීම මශිත් වකුාකාරව බලය වනප්ත කිරීමක් සිදුකර ඇත.

(ලකුණු 16 යි)

- 9. පහත දැක්වෙන මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.
  - (i) කුෂාණ රාජවංශය.
  - (ii) ගෞතම්පූතු සාතකර්ණී.
  - (iii) දෙවන චන්දුගුප්ත යටතේ ගුප්ත අධිරාජනයේ වනාප්තිය.
  - (iv) පල්ලව කලා හා ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය.

(C双领 8 x 2 = 16 &.)

- (i) කුෂාණ රාජවංශය.
- > මොවුන් චීන තුර්කිස්තානයේ සිට පැමිණි යු-ඒ-චී නම් එඬේර ගෝනුයකට අයත් වේ.
- > වයඹදිග පිහිටි බයිබර් කපොල්ල හරහා ඉන්දියාවට අතුළුවී වයඹදිග පුදේශයේ බලය තහවුරු කර ගැනීම.
- 🕨 කුෂාණ රාජවංශයේ පුථම පාලකයා කුජුල කැඩ්පයිසීස් වයඹදිග ඉන්දියාවේ බලය අල්ලා ගැනීම.
- 🕨 වීම කැඩ්පයිසීස් තක්ෂිලා හා පංජාබය අත්පත් කරගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු තහවුරු වන්නේ කන්දහාර්, කාබුල්, මථුරා පුදේශවලින් මොහුට අයත් කාසි හමුචීමෙනි.
- මොහු 'සර්වලෝක ඊශ්වර', 'මහේශ්වර' යන විරුද නාමයන්ගෙන් හඳුන්වා ඇත.
- පංචාවෝ නමැති චීන සෙන්පතියා සමඟ සටන් කිරීම. සටතින් පරාජයවී චීන ආධිපත්‍යේ පිළිගෙන කටයුතු කිරීම.
- කුෂාණ රාජවංශයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම පාලකයා ලෙස කණිෂ්ක රජු හඳුන්වයි. මොහු ගාන්ධාරයේ පුරුෂපුරය අගනුවර කරගෙන පාලනය ගෙන ගොස් තිබේ.
- 🕨 මොහු විසින් කාශ්මීරය, රාජ්පුතානා, මාල්වා, උත්තර පුදේශ්, ශුාවස්ති, කතියවාර්, පුදේ යටත් කර ගත් බව කාසි හා අභිලේඛනවලින් තහවුරු වේ.

- ලික්තා ලේඛායේ දු ඇෆ්ගනිස්ථානය හා මධා ආසියාවේ යාර්ඛාන්ඩ, කැෂ්ගාර්, බෝටාන් දක්වා බලය වනාප්ත
- ු බටහිර ඉන්දියාව දෙසටද බලය වනාප්ත කරගෙන ඇත.
- ා කණිෂ්ක රජුගෙන් පසු වාශි<mark>ෂ්ක, හුවිෂ්ක, වාසුදේව</mark> යන පාලකයන් බලයට පත්ව ඇත.
- උ කුෂාණ රාජවංශය විදේශීය රාජවංශයක් වුවද ඉන්දියානු සංස්කෘතියට විශාල අනුගුහයක් දැක්වීම.
- සිව්වන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම හා මහායාන බුදුදහමේ දියුණුවට කටයුතු කිරීම.
- p මධාම හා නැගෙනහිර ආසියාතික රටවලට විශේෂයෙන් චීනය, ජපානය, කොරියාව යන රාජායන්ට මහායාන ආගම වනුප්ත කිරීම.
- දියුණු විදේශීය වෙළෙඳාමක් පැවතීම නිසා බුදුදහමත් ඉන්දියානු සංස්කෘතියත් ඉන්දියාවෙන් ලබ්බට ගමන් කිරීම.
- යාර්බාන්ඩ්, බෝටාන් වැනි මධා ආසියාවේ පුදේශවල බෞද්ධ මධාස්ථාන ආරම්භ කිරීම.
- ඉන්දියානු භාෂා ශාස්තීය වර්ධනය ඇතිවීම හා ඒ වෙනුවෙන් අශ්වගෝෂ, වසුමිතු, පාර්ශ්ව, නාගර්ජුන, සංඝරක්ෂක යන වියත් භික්ෂූන් වහන්සේ බුද්ධ චරිතය, සූනුාලංකාරය, *ශාර්පුතුපුකරණය, සෞන්දරානන්දය* වැනි විශිෂ්ට කෘති රචනා කිරීම.
- > ගාන්ධාරය මුල් කොට ගෙන ගීක ආභාසයෙන් කලා සම්පුදායයක් බිහි කිරීම ගාන්ධාර කලාව.
- > මථුරා පුදේශය මුල් කොට ගෙන දේශීය කලා සම්පුදාය අනුව යමින් මථුරා කලා සම්පුදාය බිහි කිරීම.
- 🕨 මානවරූපී විලාසයෙන් බුද්ධ පුතිමාකරණය ආරම්භ කිරීම.
- බෞද්ධ විහාරාරාම, ස්තුප, ධාතු මන්දීර ඉදිකිරීම.
- 🕨 සංස්කෘත භාෂාවෙන් ගුන්ථ රචනා කිරීම.

(ලකුණු 08යි)

(ii) ගෞතම්පුතු සාතකර්ණි.

- වුරාණ ගුන්ථවල, සාකවාහනයන් ශාතකර්ණි, ශ්වාතකර්ණි, ශාන්තිවර්ණි යන නම්වලින්
- 🏲 ගුීක, ශක, පාර්තිය ආකුමණ හමුවේ මඳ කලකට බිඳවැටෙන සාතවාහන බලය නැවත ගොඩනගනු ලබන පුබල පාලකයා වන්නේ මොහුය.
- 🎍 ගෞතම් බාලශීුගේ නාසික් ලිපියෙන් මොහු පිළිබඳ තොරතුරු සොයාගත හැකිය.
- 🕨 නහපාන නම් ශක ශතුප රජුව අයක්ව තිබු අපරාන්ත (උතුරු කොන්කන්), සෞරාෂ්ටු (කතියවාර්) නැගෙනහිර බටහිර අවන්ති, මාල්වා, කතර් අනුප යන පුදේශවල බලය අල්ලා
- 🏲 ජෛත ආවශානක සූතුයේ විස්තර වන්නේ රිෂික (කිුෂ්ණ නදී බඩ), අශ්මක, මූලක (පයිථාන්) හා විදර්භය ආදී පුදේශද මොහුගේ ගුනණයට නතු වූ බවයි.
- 🏲 මොහු රාජරාජ, මහාරාජ, වර වාරණ විකුම චාරු විකුම යන විරුද භාවිත කර තිබේ.

25A - ඉන්දිය ඉතිහාසය (ලකුණු දීමේ පටිපාටිය) | අංපා.ස.(උ.පෙළ) විභාගය - 2022(2023)| අවසන් සංශෝධන ඇතුළක් කළ යුතුව ඇත.

- 🎍 ඉහළ ඩෙකෑන් පුදේශය හා බටහිර ඩෙකෑන් පුදේශයේ බලය අල්ලා ගැනීම.
- 🏲 නර්මදා නිමනය, බටහිර රාජස්ථානය, නැගෙනහිර මාල්වා, බටහිර මාල්වා හා උතුරු මහාරාෂ්ටු පුදේශවල ආධිපතා තහවුරු කර ගැනීම.
- 🎍 බෞද්ධයන්ට මෙන්ම හින්දු පූජකවරුන්ට උපකාර කිරීම.
- 🏲 කුල භේදය පිළිබඳ නීති දැඩිව ආරක්ෂා කිරීම.
- කෂතීයන්ගේ බලය සම්පූර්ණයෙන්ම මර්දනය කොට බුාහ්මණයන්ගේ හා අනාකුලවල දියුණුවට කියා කිරීම.
- 🕨 නාසික් ශිලා ලිපියේ දක්වන්නේ රජුගේ අශ්වයන් සමුදු තුනක ජලය පානය කළ බවලි (තිසමුද - තෝය - පිත - චාහක).

(四季 08品)

(iii) දෙවන චන්දුගුප්ත යටතේ ගුප්ත අධිරාජායේ වාහප්තිය.

- 🎤 දෙවන චන්දුගුප්ත රජු පිළිබඳව තොරතුරු විමසීමේදී උදාගිරි පුශස්තිය (උයදගිරි පර්චත ලිපිය) දේවී චන්දුගුප්තා නාටාය, කුටුබ්මිනාර්, මෙහෙරෞලි, ගොඩවා ලිපිය, මුදුරා ටැම්ලිපිය, සාංචි ලේඛන යන මූලාශුවලින් තොරතුරු ලබා ගත හැකිය.
- 🏲 කුි. ව. 386 දී දෙවන චන්දුගුප්ත බලයට පත්වීම.
- 🏲 රජුට අයත් විවිධ කාසි මගින් ගුප්ත අධිරාජනයේ වනාප්තිය අවබෝධ කර ගත හැකිය.
- 🕨 විවාහ සම්බන්ධතා මගින් බලය තහවුරු කර ගැනීම.

උදා: නාග කුමාරිකාවක් වූ කුවේර නාගා විවාහ කරගෙන නාග වංශිකයන් හිතවත් කර ගැනීම, සිය දියණිය වූ පුභාවති කුමරිය වාකාටක පාලක රුදුසේනට විවාහ කරදීම. එමගින් වාකාටක රජවරුන් හිතවත් කර ගැනීම.

පුබල කදම්භ වංශික පාලක කාකුතුස්ථිවර්මන් රජුගේ දියණිය විවාහ කර ගැනීම තුළින් කදම්බ වංශිකයන් හිතවත් කර ගැනීම.

- මාල්වා, ගුජරාට හා සුරාෂ්ඨය පාලනය කළ උජ්ජේනියේ ශක පාලක තුන්වන රුදුසිංහ යටත් කිරීම.
- බංගාලයේ වංග පාලන සන්ධානය පරාජය කිරීම.
- සින්දු නදී මුවදොර තරණය කොට වාන්ලිකවරුන් පරාජය කිරීම.
- බැක්ටියාව දක්වා ආකුමණයක් එල්ලකර පංජාබයට ඔබ්බෙන් පිහිටි පුදේශවල පාලකයන්ගේ අවනතභාවය ලබා ගැනීම.
- බුහ්මපුතු නදී තෙර සිට හින්දුකුෂ් දක්වා වූ කලාපයත්, මහාරාෂ්ටුයේ නර්මදා නදී තෙර දක්වා කලාපයත් තුළ සිය ගුප්ත බලය වනාප්ත කිරීම.
- පාටලීපුතුය හා උජ්ජෙයිතිය පාලන මධ්‍යස්ථාන බවට පත්කොට එක්සත් බව සුරැකීම.
- හාරුකච්ච, කැම්බේ, සොපාරා වරායන් යටත් කර ගැනීම.
- 🕨 දේශ සීමා වාහප්ත වීම.
- ෆාහියන් හිමි මේ අවධිය පිළිබඳ විස්තර කර තිබේ.

(iv) පල්ලව කලා හා ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය.

- > පල්ලව රජවරුන් ගොඩනැගු දේශපාලන බලය හා ආර්ථික වර්ධනය කලාවට සෘජු බලපෑමක් කිරීම.
- > පල්ලවයන්ගේ අගනුවර කාංචිපුරය මුල් කොට ගෙන කලාව වර්ධනය වීම.
- > දකුණු ඉන්දියානු ගෘහනිර්මාණ ශිල්පයේ ශේෂ්ඨ අවධියක් වීම.
- > පර්වත හාරා දේවාල සකස් කිරීම.

කුඑණු සහිත ලෙන් දේවාල (මණ්ඩගපට්ටු, තුිව්නාපොලි, පල්ලාවරම්)

මණ්ඩප හා රථ (මහාබලිපුරම්) මහාභාරකයේ එන වීරවරුන්ගේ නම්වලින් රථ හඳුන්වා තිබීම (භීම, අර්ජුන, සහදේව, ධර්මරාජ, දෞපදි, නකුල, ගනේෂ, පීඩාරි, වලයියාන්කුට්ටි).

- > කළුගල් භාවිත කර ඉදිකළ දේවාල මාමල්ලපුරයේ හා කාංචිපුරයේ දක්නට ලැබීම (කෛලාශනාථ දේවාලය, වෛයිකුණ්ඨ පෙරුමාල් දේවාලය).
- > රාජා අනුගුහය බොහෝ නිර්මාණවලට ලබාදී තිබේ.
- > පිහිටි ගලින් නෙළන ලද රථ සප්ත ස්තූප නමින් පුසිද්ධය. උදාඃ ධර්මරාජ රථ
- මාරවර්මන් රාජසිංහ ශෛලිය හා නන්දිවර්මන් ශෛලිය අනුගමනය කරමින් මාමල්ලපුරයේ හා කාංචිපුරයේ දේවාල ඉදිකිරීම.
- ගෘහනිර්මාණයේ හා කලාවන්හි විශිෂ්ටතා පෙන්නුම් කරන දේවාල ලෙස වෛකුණ්ඨ පෙරුමාල් හා කෙලාශනාථ දේවාල වැදගත් වීම.
- මෙකල අලංකාර කුඩා දෙවොල් ඉදිකිරීමත් දක්නට ලැබේ.
  උදා: මාතංගේශ්වර, මුක්තේශ්වර, වීරථාතේශ්වර, පරාශුරාමේශ්වර, වාඩා මල්ලිශ්වර.
- 🕨 මූර්ති හා කැටයම් කලාවද පල්ලව යුගයේ වඩාත් ජනපියවී තිබේ.
- 🕨 කාංචිපුරම් හා මහාබලිපුරම්හි දේවාලවල ගලින් නෙළන ලද මූර්ති දක්නට ලැබීම.
- හින්දු අාගමික කථා නෙළා තිබීම විෂ්ණු, කෘෂ්ණා සූර්ය, දුර්ගා, ගජ ලක්ෂ්මි (තිුමූර්තිය), වරාන අවතාරය, වාමන අවතාරය මූර්තිමත් කිරීම.
- රජවරුන් මූර්තිමත් කිරීම (මහේන්දුවර්මන් හා සිංහ විෂ්ණු).
- 🕨 සත්ව රූප ඉතා සිත්ගන්නා ලෙස නිර්මාණය කිරීම (වෘෂභ රූප, සිංහ රූප.).
- > පල්ලව කලා සම්පුදායේ විශිෂ්ටම නිර්මාණය ලෙසට 'අර්ජුනගේ තපස් රැකීම' නමින්ද පසුව 'ගංගා නදියේ අවරෝහණය' නමින්ද හැඳින්වෙන කලා කෘතිය සැලකිය හැකිය.

(ලකුණු 08 යි)

****

WWW.PastPapers.WiKi